

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การกำหนดความผิดเกี่ยวกับการอุ้มหาย
ชื่อผู้เขียน	ธันยนันท์ พัยคมะเลิง
อาจารย์ที่ปรึกษา	ศาสตราจารย์ ดร.อุดม รัฐอมฤต
สาขาวิชา	นิติศาสตร์
ปีการศึกษา	2555

บทคัดย่อ

สิทธิในชีวิตและร่างกายเป็นสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานที่รัฐมีหน้าที่ในการส่งเสริมสิทธิดังกล่าวด้วยการสนับสนุนด้านปัจจัยและสิ่งแวดล้อมให้สมาชิกได้มีโอกาสพัฒนาทั้งในด้านสุขภาพอนามัย บุคลิกภาพ และชีวิตความเป็นอยู่อย่างมีศักดิ์ศรี ขณะเดียวกันรัฐก็ต้องมีมาตรการในการปกป้องคุ้มครองสิทธิดังกล่าว นำผู้ที่กระทำผิดมาลงโทษตามกระบวนการยุติธรรม และชดใช้เยียวยาแก่เหยื่อที่ของการละเมิด ในสังคมของประชาคมโลกในปัจจุบันนั้น ได้มีการตระหนักถึงปัญหาการอุ้มหาย และแนวทางการแก้ไข ซึ่งเห็นได้จากอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองบุคคลให้พ้นจากการถูกบังคับให้หายสาบสูญ และในปัจจุบันประเทศไทยก็ได้ลงนามเป็นภาคีต่ออนุสัญญาดังกล่าวแล้วนับเป็นการแสดงความตระหนักถึงปัญหาการอุ้มหายที่เกิดขึ้นอย่างช้านานในประเทศไทยซึ่งสิ่งที่ประเทศไทยควรปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้สอดคล้องกับการเป็นรัฐภาคีนั้น คือการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการอุ้มหาย

ในสภาพความเป็นจริงในปัจจุบันในประเทศไทยนั้นยังมีการละเมิดสิทธิในชีวิตและร่างกายบุคคลผู้ต้องสงสัยเกี่ยวข้องกับยาเสพติด อันเป็นผลเกี่ยวเนื่องจากนโยบายประกาศสงครามยาเสพติด หรือแม้แต่การแก้ไขปัญหาคาความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่มีการอุ้มหาย อุ้มฆ่า จำนวนมาก โดยไม่มีหน่วยงานใดที่จะนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษได้

นอกจากนี้แล้วยังมีการสังหารผู้นำชุมชน นักอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และนักต่อสู้เพื่อสิทธิอื่นๆ ในกรณีการหายตัวไปของนายสมชาย นีละไพจิตร ซึ่งถือเป็นคดีที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม แต่ก็ไม่ได้หมายความว่ากระบวนการยุติธรรมจะช่วยเยียวยาหรือลงโทษผู้กระทำความผิดอย่างสมเหตุสมผลได้ คดีนี้ถูกกล่าวขานกันทั่ว แม้กระทั่งองค์กรระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชน ในแง่ของความอ่อนแอของกระบวนการยุติธรรมของไทย เนื่องจากการอุ้มหายที่เกิดขึ้นนั้นถูกกระทำโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ หน่วยงานของรัฐจำนวนมากที่ยังขาดจริยธรรมทางวิชาชีพ มีการเลือกปฏิบัติเนื่องจากเหตุผลทางเชื้อชาติ สถานะทางเศรษฐกิจ สังคม และชาติกำเนิด ที่สำคัญคือกระบวนการยุติธรรมบางส่วนยังคงอยู่ภายใต้อิทธิพลและการแทรกแซง

ทางการเมืองที่ยึดถือปฏิบัติตามนโยบายของนักการเมืองโดยไม่คำนึงถึงความชอบธรรม ทำให้ระบบตรวจสอบถ่วงดุลขาดประสิทธิภาพอันส่งผลให้กระบวนการยุติธรรมของไทยไร้ประสิทธิภาพ

Thesis Title	Determination of Offences relating to Enforced Disappearance
Researcher	Dhanyanan Payakmaloeng
Thesis Advisor	Professor Dr.Udom Ratamarit
Department	Law
Academic Year	2012

ABSTRACT

The right to life and body is a fundamental human right that the state has duty to support by providing factors and environment for its members to ensure that they will have opportunity to develop their health, character and wellbeing in dignity. At the same time, the state should have measures to protect such right, prosecute wrongdoers according to the process of judgment, and compensate victims who have been offended. In today's global society, abduction issue and corrective measures are being recognized as seen in the International Convention for the Protection of all Persons from Enforced Disappearance. Thailand recently signed in becoming a party of such convention, which represented the recognition on abduction issue that has been taking place in Thailand over a long period of time. One thing that Thailand should improve in order to participate as party to the convention is to amend the laws relating to abduction issue.

In fact, an issue on the violation of right to life and body of suspects involving in drug cases was found in the country as a result of the government's war on drug policy or problem solving process on the unrest situation in the three southern border provinces of Thailand where a number of people have been abducted or murdered, and no agency was able to prosecute the wrongdoers.

Furthermore, it was also found that community leaders, environmentalists and human right activists had been murdered. In the case of the disappearance of human right lawyer, Somchai Neelapaijit, the case was brought into the process of judgment but it did not mean that remedy will be given or wrongdoer will be punished reasonably. This case had been widely discussed among several parties including international human right agencies with regard to the weakness of Thailand's process of judgment because several government officers/administrative agencies that lacked professional ethics, and discriminated against race, economic and social

status and nationality were involved in the abduction. More importantly, part of the process of judgment still remained under political influence and interference that adhered to the compliance with politicians' policies without taking legitimacy into consideration. This resulted in the lack of efficiency in Thailand's system of checks and balances and consequently, the process of judgment.